

Tolstoýyň gündeliginden

Category: Kitapcy,Sözler

написано kitapcy | 24 января, 2025

Tolstoýyň gündeliginden TOLSTOY'UN GÜNLÜĞÜ'NDEN

0 adam. Uzunca sakallı. Elinde kalem; yazan adam. 0 yaşlı adam. Zamanın en şaşaalı, en gürültülü dönüşümlerinin yaşandığı bir yüzyılda sadece içinin fırtınalarına kulak kabartmış bir münzevi. Koyu zulümlere, katı ayırımlara zemin olmuş bir mekanın ortasından bulanmadan kalbimize akmış bir büyük düşünce ırmağı.

Tolstoy, çok görmüş ve çok yaşamış 'bir suskun bilge dede' imajını tamamlar çoğu okurunun dünyasında. Sanki anlatmak için torunlarının sormasını bekliyor gibidir. Onun uzun sakallarına tutunan zamanlar ne kadar eski ve koyu ise, kaleminden beyaz sayfalara düşen notlar bir o kadar yeni ve tazedir. Zihinlerimizde yer eden o yaşlı görüntüsünün aksine, Tolstoy, milliyetin ve mekanın üzerine çıkabilmiş, zamanın ve alışkanlıkların yukarısında durabilmiş, her an değişime hazır, her an dönüşmeye çağıran bir genç sesin temsilcisi olarak dolaşıyor aramızda şimdi.

Tolstoy'u hem bir bilge dede hem heyecanlı bir genç ses olarak görmenin çelişkisi, Her Güne Beş Düşünce'de çözülür. Tolstoy, bu özel eserinde, tıpkı yeni yetme bir delikanlı gibi kendi düşüncelerini besleyecek ve hayallerini zenginleştirecek sözleri toparlıyor. Kendi çağdaşları da içinde olmak üzere bir çok düşünürden süzerek topladığı sözleri, yılın her gününe yayıyor, yer yer sözlere suskun bilge dedenin üslubunu da katıyor. Her Güne Beş Düşünce, Tolstoy'u sadece bir yazar olarak değil, bir editör olarak, bir seçkiler çalışan bir yayıncı olarak karşımıza çıkarır. Kendisini aydınlatan sözleri, kendi aydınlığı içinde bizlere sunarken, okumayı az da olsa her günün alışkanlığı haline getirmemiz de telkin ediyor.

(Arka Kapak)

Tolstoy'un Günlüğü: Bilgelik Takvimi (Kaknus Yayınları, İstanbul, 2003)

(<http://kitap.antoloji.com/kitap.asp?kitap=25213>)

* * *

Faydasız ya da sıradan çok şeyi bilmektense iyi ve gerçek bir kaç şeyi bilmek evladır.

İyi insanlar, yaptıklarının farkında dahi olmadan, birbirlerine yardım ederler. Kötü insanlar bile bile birbirlerinin kuyusunu kazarlar. (Cin Atasözü)

Enerjinizin en az yarısını boş isteklerinizden kendinizi özgürleştirmede harcayın. Böyle yaparsanız, kısa zamanda çok daha büyük başarılar elde eder ve daha mutlu olursunuz. (Epiktetus)

Bir insan ne kadar iyi huylu ve düşünceli olursa, başkalarında o kadar fazla dostluk bulur.

Okuyun, çalışın, ama daha fazla düşünün. Öğretmenlerinizden ve okuduğunuz kitaplardan sadece gerçekten ihtiyacınız olan ve gerçekten bilmek istediklerinizi edinin.

Ok hedefi vurmadığında okçu, başkasını değil, kendini suçlar. Bilge kişi de aynı şekilde davranır.

İnsan geçmişin bilge ve kutsal insanların kendisine sunduğu manevi mirası kullanmalıdır. Ancak her şeyi aklıyla test etmeli, bazılarını kabul ederken bazılarını reddetmelidir.

Bilimler sayısızdır ama temel olan bir bilim dalı vardır ve "hayatin anlamı nedir ve insanlar için iyi olan nedir"i konu edinir; bu olmadan diğer tüm bilgi ve sanat türleri boş ve zararlı oyunmalara dönüşür.

Toplum ancak kişisel fedakarlıklarla iyileştirilebilir.

Öfkenizi hiç bir şey hakli göstermez. Öfkenizin sebebi daima içinzdedir.

Bilge kişi bilgeliği arar: akilsiz kişi onu bulduğunu düşünür.
(İran Atasözü)

Bilge kişi çıkar umduğu için değil ama sevgide cenneti bulduğu için sever.

Üç şekilde bilgeliğe ulaşabilirsiniz. Birinci yol meditasyondur. Bu en soylu yoldur. İkinci yol taklittir. Bu en kolay ve en az tatmin eden yoldur. Üçüncüsü tecrübe yoludur. En zor yol budur

Size yapılan kötölöklere iyilikle cevap vermelisiniz. Böylece, kotu insanın kötölökten aldığı zevki yok etmiş olursunuz.

İnsan kendisini ne kadar beğenirse o kadar dengesi bozulur; kişi kendini ne derece yetersiz görürse ayakları o derece yere sağlam basar.

Zihin sadece iyi kalpli kişilerde aydınlanabilir. Bir insan sadece aydınlanmış bir zihne sahip olduğunda iyi kalpli olabilir. Bunların biri diğerine yardım eder.

Hayatin amacını geçici şeylerde, unvanlarda ve bedenlerinde görmeyenler, iste onlardır hayatin gerçeğini bilenler.
(Dhammapada, Bir Budist Bilgeliği Kitabı)

Mükemmellik Tanrı'nındır. Mükemmelliği arzulamak insanındır.
(Goethe)

Bu dünyaya geldiğin zaman sen ağlıyorken çevrendeki herkes neşe içindeydi. Hayatini öyle bir şekilde yasa ki bu dünyayı terketme ani geldiğinde sen neşe içindeyken çevrendeki herkes ağlıyor olsun.

Bilgeliğin şartı saflıktır; bilgeliğin sonucu ruhun huzurudur.

Alçakgönüllü olun ve aşırılığa karşı çıkın. En keskin kılıç

dahi yumuşak ipeği kesemez. Oysa, yumuşak sözlerle ve iyilikle, tek bir sac kılıyla bir fiili istediğiniz yere götürebilirsiniz.

Az bilen çok konuşur, çok bilen çoğunlukla sessiz durur.

Hatalarınızı düzeltmek istiyorsanız, başkalarını suçlayarak kaybedecek vaktiniz olmayacaktır.

Zenginlerin hazları genellikle fakirlerin gözyaşları pahasıdır.

Düşünce şekliniz öyle olmalı ki herkes ruhunuza bakıp orada neler olup bittiğini görebilmeli. (Seneca)

Hayat ne ıstırapdır ne de eğlencedir, fakat hayat, sona erinceye dek sürdürmeniz ve dürüstçe tamamlamanız gereken bir görevdir. (Alexis de Tocqueville)

Güçlü ve bilge insan becerilerini başkalarına destek olmada kullanır. (John Ruskin)

Başka insanların iktidarından kurtulmak istiyorsanız kendinizi Tanrı'nın iktidarına teslim ediniz. Tanrı'nın iktidarına teslim olana kimse zarar veremez.

Hırs, tembellik, şehvet ve öfkenin efendisi olmaya calisin.

Kendisine karşı zafer kazanmış olan kişi gerçekten güçlüdür. (Doğu Bilgeliği)

Birisinin hata yaptığını gördüğünüzde onu ve hatalarını alçakgönüllülikle düzeltin. Eğer sizi dinlemezse yalnızca kendinizi suçlayın ya da daha iyisi, hiç kimseyi suçlamayın ama alçakgönüllülüğünüz devam etsin.

Kralın size hediye ettiği bir elbise güzel olabilir ancak kendi sade elbiseniz daha güzeldir. Zenginin sofrasındaki çeşitli yiyecekler güzel olabilir ancak sofranızdaki sade ekmeğin tadı daima daha güzeldir. (Sadi)

Kötülüğe iyilikle karşılık vermenin zevkini bir kere yasayanlar, bu zevki hep yaşamaya çalışırlar.

Su üç şeyi yapan bilgedir: birincisi, başkalarına öğütlediği şeyi kendisi de yapar; ikincisi, gerçeğe aykırı hiç bir şey yapmaz; üçüncüsü, çevresindekilerin zayıflıklarına karşı sabırlıdır.

Kendinizi eleştirin ama bunlar sizi umutsuzluğa sevketmesin. (Epictetus)

Akıllı insanlar daha fazla bilmek için, değersiz insanlar ise daha fazla bilinmek için çalışırlar. (Doğu Bilgeliği)

Unutmayın, dünyada yaşamıyorsunuz: sadece dünyadan geçiyorsunuz.

Hareket tarzınız öyle olmalı ki, herkese, “benim gibi yapın”, diyebilmelisiniz. (Immanuel Kant)

Bir toplumun gelişmesi ancak ve ancak ahlaki gelişmesi ile olur.

Kalbiniz faziletle dolu olduğunda mutluluk ve güzelliği bulursunuz. (Ralph Waldo Emerson)

İyi olan her şey sadakadır. Susamış bir kimseye su vermek, yoldan bir taşı kaldırıp atmak, komşularınızı ve dostlarınızı faziletli olmaya davet etmek, bir yolcuya yolunu göstermek ya da komşunuzun yüzüne gülümsemek, iste bütün bunlar birer fazilettir. (Hz. Muhammed-SAV)

Dini, yaşamınıza taşımanın ilk şartı tüm canlı varlıklara karşı sevgi ve şefkat duymaktır. (Cin Atasözü)

Dünya sizi suçlasa da siz iyi olun. Bu, başkalarınca ovulup de kotu kalmaya devam etmekten daha iyidir.

Bilgi bir hedef değil, bir araçtır.

“Akademisyen” sıfatı bana o kişinin okula gittiğini, öğrenim

gördüğünü söylüyor. Ama bu, o kişinin gerçekten önemli herhangi bir bilgi edindiği anlamına gelmiyor. (George Lichtenberg)

Öylesine bir hayat sürmelisiniz ki kafanızın içindeki her şeyi güvenle ortaya dökebilesiniz.

Sadece iyi şeyler düşünün; zamanla bunlar iyi davranışa dönüşecektir.

İçten, ciddi düşünmeyle gecen bir saat, boş konuşmalarla gecen bir haftadan daha değerlidir.

Sadece kanaatkar bir yaşam süren kişiler ihtiyaçlardan arınmış ve kıskançlığın olmadığı bir yaşam sürebilirler.

Gerçek sevgi sadece özel bir kişiyi sevmek değil, fakat herkesi seven bir ruh halinde olmak demektir.

Başkalarını sizi sevmeye zorlamayın: sevmekle yetinin, böylece sevilirsiniz.

Zihin hastalığı bedenin hastalığından daha tehlikelidir. (Cicero)

Hayatin anlamı iki şeyde yatar: Kişisel mükemmelliğiniz ve insanlara yaptığınız hizmetler. Mükemmelliğe doğru yol alırken hizmet etmeye devam edebilir ve mükemmelliğe, insanlara hizmet ederek de ilerleyebilirsiniz.

Kendini bilmek, içinde var olan güzellikleri keşfetmek demektir.

Büyük ve harika ruhlu insanlar daima sessiz, daima mutludurlar. Ruhaniyeti olmayan insanlar ise daima mutsuzdurlar. Kişi, sadece ruhunu anladığında dünyadaki yerini anlar. (Cin Bilgeliği)

İnsan ne kadar akcakgönüllü ise o kadar özgür ve güçlüdür.

Kadın ne kadar güzelse o kadar dürüst olmalıdır çünkü sadece

dürüstlük yoluyla güzelliğinin sebep olabileceği kötülük ve hasarın önüne geçebilir. (Gotthold E. Lessing)

Olabilecek en kötü şeylerden biri “herkes gibi ol, kalabalığı izle” kuralına uymaktır.

Dünyanın kendisinde kötülük yoktur. Tüm kötülükler ruhumuzda var olur ve hepsi de yok edilebilir.

İyi kalplilik her şeyi mağlup eder ve hiç bir zaman yenilmez.

İnsanlara ödül beklediğimizden değil, her birinde ilahi ruhu gördüğümüz için iyilik yaparız.

Mevcut sosyal yapıyı, sadece insanlar arasında sevginin yayılması düzeltebilir.

Herkes, insanlığın genel iyilik halini artırmak için küçük de olsa hatta küçücük de olsa caba sarfetmelidir. Sözler